

Karolina Stegurová, „Rozhodovali se jinak...“ Chování československých parašutistů zatčených na území protektorátu 1941-1943, Diplomová práce FF UK, Praha 2012, 188 str.

Předkládaná diplomová práce se věnuje problematice paravýsadek z Velké Británie na území Protektorátu Čechy a Morava, a to v kontextu jak domácího odboje, tak exilové perspektivy a také kontextu britské válečné strategie. Úspěšnost či neúspěšnost akce byly dány do značné míry právě kooperací těchto složek, a dále schopností a možnostmi německých represivních orgánů, nejdůležitější roli hrál ale pochopitelně lidský faktor. Karolina Stegurová se ve své práci zaměřila na otázku do určité míry nestandardní, na druhou stranu však v literatuře již zpracovávanou, a tou jsou osudy některých výsadkářů, kteří skončili v rukou gestapa. Jedním z hlavních motivů její práce byla snaha více stratifikovat doposud poněkud necitlivě vytvořenou skupinu těch parašutistů, kteří byli zajati, někteří se i vzdali sami a byli za různých okolností a s různou intenzitou přinuceni ke spolupráci. Pro ně pro všechny je možno použít termín konfident, diplomantka se však pokouší ukázat rozdíly mezi jednotlivými případy, a zamýšlí se rovněž nad tím, které negativní vlivy přispěly k tomu, že tak vysoké procento výsadek nebylo úspěšných. Zároveň si klade i otázku po významu těchto akcí obecně, přičemž reflektuje mezinárodní kontext a pokouší se o komparaci, protože se jedná o daleko obecnější fenomén.

Diplomantka pracovala s velkým množstvím relevantních pramenů. Z archivů se zaměřila především na materiály uložené v Archivu bezpečnostních složek, Státním oblastním archivu Praha a Vojenském historickém archivu, pracovala i s osobní pozůstalostí, a sice cenným souborem, který shromáždil Zdeněk Jelínek (Archiv Národního muzea) i s materiály paměťového typu, uloženými v Národním archivu (Svaz protifašistických bojovníků). Vedle editovaných pramenů prostudovala i značné množství odborné literatury, přičemž se s ní v řadě případů vypořádala kriticky na základě konfrontace s primárními prameny.

Diplomovou práci Karoliny Stegurové považuji za dobře promyšlenou a zdařile realizovanou, splňuje všechna kritéria kladená na tento typ prací, a proto ji doporučuji k obhajobě.

Praha, 22. května 2012

